

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

Всеукраїнська наукова студентська конференція
«Міжнародне право в період
турбулентності міжнародних відносин»

25 жовтня 2024

м. Одеса

Друкується за наказом ректора Національного університету
«Одеська юридична академія» Олега ТОДОЩАКА
(наказ № 3178-44 від 08.10.2024 р.)

Відповідальний редактор

Аракелян Мінас Рамзесович – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор кафедри міжнародного та європейського права, Заслужений юрист України.

Укладачі:

Бехруз Хашаматула Набійович – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного та європейського права.

Бугаєць Альона Сергіївна – асистент кафедри міжнародного та європейського права.

Гриб Анна Миколаївна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Дронов Владислав Юрійович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Форманюк Вікторія Василівна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Слісаренко Анастасія Олександрівна – здобувачка вищої освіти 4 курсу факультету судового та міжнародного права.

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їх наукові керівники, які рекомендували матеріали до друку.

Адреса редколегії:

Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра міжнародного та європейського права, м. Одеса, 65009, вул. Фонтанська дорога, 23. Тел. +38(048)719 8685

«Міжнародне право в період турбулентності міжнародних відносин» : студентська науково-практична конференція, 25 жовтня 2024 р., м. Одеса: збірник матеріалів конференції. Одеса. 2024. 489 с.

© НУ «Одеська юридична академія», 2024

© Кафедра міжнародного та європейського права НУ «ОЮА»

Ключові слова: фейк, фейкові новини, неправдива інформація, дезінформація, протидія дезінформації, поширення фейків.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія» Дронов Владислав Юрійович.

Вотчал Олексій Вікторович

здобувач 1-го курсу магістратури

факультету прокуратури та слідства

Національного університету «Одеська юридична академія»

МОНІСТИЧНА ТЕОРІЯ СПІВВІДНОШЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ТА НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА ТА ЇЇ ВПЛИВ

Моністична теорія співвідношення міжнародного та національного права є однією з двох основних концепцій, що пояснюють відносини між правовими системами держави та міжнародного співтовариства. Її ключовий принцип полягає в тому, що міжнародне та національне право є єдиною, нерозривною системою, де міжнародні норми мають пряму дію в національному правопорядку і не потребують додаткової імплементації або трансформації на рівні держави.

Ефективне співвідношення між міжнародним і національним правом сприяє виконанню таких завдань, як захист прав людини, забезпечення миру і безпеки у світі, сприяння культурному розвитку, підтримка діалогу між державами, інтернаціоналізація виробництва та ефективне регулювання світової економіки.

У взаємодії між міжнародним і національним правом існує концепція «пріоритету міжнародного права» [1]. Якщо держава ратифікувала міжнародний акт або взяла на себе зобов'язання за міжнародним договором, вона зобов'язана неухильно дотримуватись його положень. Ця концепція також включає механізми контролю за дотриманням прав людини на міжнародному та національному рівнях.

Моністи стверджують, що право є цілісним і нерозривним, а міжнародні норми автоматично стають частиною внутрішнього законодавства кожної держави. При цьому, у випадку конфлікту між міжнародною та національною нормою, міжнародна повинна мати пріоритет. Ця теорія бере свій початок у працях таких філософів, як Ганс Кельзен і Діонісій Федоренко, які обґрунтовували універсальність права як системи, що поширюється на всі суб'єкти – як державні, так і міжнародні.

Моністична теорія має серйозний вплив на правові системи держав, які її підтримують. Наприклад, у багатьох країнах континентальної Європи, таких як Нідерланди, Франція чи Німеччина, міжнародне право має верховенство над національним законодавством [2]. У цих державах міжнародні договори і рішення міжнародних судів можуть бути застосовані безпосередньо на національному рівні і мають пріоритет перед внутрішніми законами, які їм суперечать.

У державах, які визнають моністичну теорію, міжнародне право може бути більш ефективним інструментом для захисту прав людини, оскільки міжнародні договори, такі як Європейська конвенція з прав людини, автоматично інтегруються в національне законодавство і дозволяють громадянам безпосередньо посилаючись на міжнародні норми в національних судах. Це сприяє зміцненню правової системи держави та забезпеченню справедливості на рівні, що відповідає міжнародним стандартам.

Незважаючи на свої переваги, моністична теорія зустрічається з певною критикою [3]. Опоненти, прихильники дуалістичної теорії, стверджують, що міжнародне та національне право – це дві окремі системи, кожна з яких діє в своїй власній сфері. Вони вважають, що автоматичне прийняття міжнародних норм може підривати суверенітет держави, оскільки міжнародне право створюється міжнародними організаціями, а не національними законодавцями, і його імплементація без відповідних національних рішень може суперечити інтересам держави.

Моністична теорія також стикається з практичними труднощами в контексті глобалізації, коли деякі міжнародні норми можуть бути невідповідними для

конкретної держави через її правові, культурні чи соціальні особливості. Автоматичне застосування міжнародних договорів, без урахування місцевих умов, може призводити до конфліктів між міжнародними зобов'язаннями та національними інтересами.

Отож, моністична теорія співвідношення міжнародного та національного права відіграє важливу роль у розвитку сучасного правопорядку. Її вплив на правові системи держав, які її дотримуються, сприяє ефективній інтеграції міжнародних норм та підвищенню правової стабільності на міжнародній арені. Однак виклики, пов'язані з її впровадженням, вимагають постійної адаптації та балансу між міжнародними стандартами та національними інтересами для забезпечення гармонійної взаємодії правових систем у глобалізованому світі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Карвацька С. Б. Співвідношення міжнародного та національного правопорядків. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2018. Вип. 6. Т. 2. С. 275–281.
2. Хоменко А.В. Міжнародне право та внутрішнє право держав: співвідношення та взаємодія. Дипломна робота на здобуття ступеня бакалавр спеціальності «Міжнародне право». Національний авіаційний університет. Київ, 2022. 66 с.
3. Tytova N., Mereniuk K. Digital literacy of future teachers in the realities of large-scale military aggression (Ukrainian experience). *Futurity Education*. 2022. P. 43-54. URL : <https://doi.org/10.57125/fed/2022.10.11.33>

Ключові слова: міжнародне право, національне право, міжнародні норми, моністична теорія, дуалістична теорія.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія» Федорова Тетяна Сергіївна.

ЗМІСТ

Передмова.....	4
СЕКЦІЯ №1. ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА.....	6
Борисюк Анна Сергіївна ФЕЙКОВІ НОВИНИ: ВПЛИВ НА СУСПІЛЬСТВО ТА ПРАВОВІ ІНІЦІАТИВИ КРАЇН СВІТУ У РЕГУЛЮВАННІ ТА БОРОТЬБІ З НИМИ.....	6
Вотчал Олексій Вікторович МОНІСТИЧНА ТЕОРІЯ СПІВВІДНОШЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ТА НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА ТА ЇЇ ВПЛИВ.....	11
Горячківська Оксана Вікторівна МІЖНАРОДНА ВВІЧЛИВІСТЬ ЯК ДЖЕРЕЛО МІЖНАРОДНОГО ПРАВА.....	14
Джигирей Владислава Василівна СУТЬ ДЕЯКИХ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ.....	17
Костюк Мар'яна Іванівна ПРИНЦИПИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ ТА НЕПОРУШНОСТІ КОРДОНІВ ЯК ФУНДАМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ПРАВОПОРЯДКУ.....	21
Купенко Артем Ігорович КОНЦЕПЦІЯ РЕЄСТРАЦІЇ СУДНА ЗА ПРОЦЕДУРОЮ «ЗРУЧНИЙ ПРАПОР» В УКРАЇНІ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ.....	26
Лебедевич Анна Дмитрівна та Письменна Ксенія Ігорівна ПРОБЛЕМАТИКА ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ МІЖНАРОДНИХ НЕУРЯДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.....	31
Перерва Єлизавета Владиславівна ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ПРАВОВОЇ СІМ'Ї.....	36
Савлук Андрій Леонідович МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА: СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ.....	39
Селіщева Валерія Володимирівна КЛАСИФІКАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ.....	43
Філіппова Катерина Олександрівна ІСЛАМСЬКЕ ПРАВО : ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	50
Шевченко Єлизавета Олегівна ПІДТРИМАННЯ ПРАВОПОРЯДКУ В МІЖНАРОДНОМУ СПІВТОВАРИСТВІ.....	54
СЕКЦІЯ № 2. ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА МІЖНАРОДНИХ КОНФЕРЕНЦІЙ.....	57
Склярчук Кирило Олександрович	